

ДСНС України

**Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки
життєдіяльності Івано-Франківської області**

**САМОСТІЙНА РОБОТА
(опорний конспект для слухачів)**

Тема ПВ-3.1. «Порядок дії у режимі надзвичайного стану, воєнного стану та в умовах загрози і здійснення терористичного акту.»

м. Івано-Франківськ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Є.Т.Піндус

«___» _____ 201_ року

САМОСТІЙНА РОБОТА (опорний конспект для слухачів)

Тема заняття: «Порядок дії у режимі надзвичайного стану, воєнного стану та в умовах загрози і здійснення терористичного акту.»

Мотивація навчальної діяльності:

- ознайомити слухачів з умовами введення надзвичайного та воєнного стану;
- вивчити координацією дій органів управління, суб'єктів господарювання в умовах надзвичайного та воєнного стану ;
 - наголосити на відповідальності за порушення вимог правового режиму надзвичайного і воєнного стану.;
 - прищепити слухачам навички з дії в умовах загрози терористичного акту;
 - формування вмінь та навичок при виявленні вибухового пристрою, дії під час перестрілки та артилерійського нальоту.
 - розвиток вміння аналізувати ситуацію, робити відповідні висновки та застосовувати отримані знання на практиці.

Навчальні завдання для самостійної роботи:

- 1).Зміст заходів правового режиму надзвичайного стану
- 2)Основні заходи щодо запобігання можливого терористичного акту.
- 3) Зміст заходів правового режиму воєнного стану

Тип заняття: закріплення і удосконалення знань.

Дидактичне забезпечення:

- 1) навчальна література;
- 2) відеофільми;

Матеріально-технічне забезпечення:

1) комп'ютер.

Тривалість заняття: 45 хв.

Список літератури:

1. Конституція України (254к/96-ВР),
- 2 Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012р. редакція від липня 2013 року.
3. **З а к о н** **У к р а ї н и** « Про боротьбу з тероризмом» (Відомості Верховної Ради України , 2003, п 25, ст.180 із змінами, внесеними згідно із Законами).
- 4.**З а к о н** **У к р а ї н и** « Про правовий режим надзвичайного стану» (Відомості Верховної Ради України , 2000, N 23, ст.176 із змінами, внесеними згідно із Законами).
- 5.**З а к о н** **У к р а ї н и** « Про правовий режим воєнного стану» (Відомості Верховної Ради України , 2015, N 28, ст.250 із змінами, внесеними згідно із Законами).
6. Постанова КМУ № 11 від 9 січня 2014р. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту.
7. Постанова КМУ № 443 від 26 червня 2013р. Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту.
8. Постанова КМУ № 444 від 26 червня 2013р. . «Про затвердження порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях»
- 9.Наказ ДСНС України 23.03.2015 № 167 Методичні рекомендації щодо підготовки населення до дій в умовах загрози або вчинення терористичного акту
- 10.Організаційно-методичні вказівки щодо навчання населення України захисту і діям у надзвичайних ситуаціях на новий навчальний рік.
11. Підручник «Основи цивільного захисту» за загальною редакцією М.В. Болотських. Університет ЦЗ, ІДУСЦЗ. Київ. 2008
12. Навчальний посібник цивільний захист населення в умовах надзвичайних ситуацій. ІФНТУНГ-2016р.

Вступ.

Визначити тероризм можна як політику залякування, пригнічення супротивника силовими засобами. Існує три основних види тероризму: *політичний, релігійний та кримінальний.*

1-е завдання. Зміст заходів правового режиму надзвичайного стану

Надзвичайний стан - це особливий правовий режим, який може тимчасово вводитися в Україні чи в окремих її місцевостях при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру не нижче загальнодержавного рівня, що призвели чи можуть призвести до людських і матеріальних втрат, створюють загрозу життю і здоров'ю громадян, або при спробі захоплення державної влади чи зміни конституційного ладу України шляхом насильства і передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню та органам місцевого самоврядування відповідно до цього Закону повноважень, необхідних для відвернення загрози та забезпечення безпеки і здоров'я громадян, нормального функціонування національної економіки, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, захисту конституційного ладу, а також допускає тимчасове, обумовлене загрозою, обмеження у здійсненні конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень.

Правовою основою введення надзвичайного стану є Конституція України цей Закон, інші закони України та Указ Президента України про введення надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях, затверджений Верховною Радою України.

Надзвичайний стан вводиться лише за наявності реальної загрози безпеці громадян або конституційному ладові, усунення якої іншими способами є неможливим.

Надзвичайний стан може бути введений в разі:

- 1) виникнення особливо тяжких надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру (стихійного лиха, катастроф, особливо великих пожеж, застосування засобів ураження, пандемій, панзоотій тощо), що створюють загрозу життю і здоров'ю значних верств населення;*
- 2) здійснення масових терористичних актів, що супроводжуються загибеллю людей чи руйнуванням особливо важливих об'єктів життєзабезпечення;*
- 3) виникнення міжнаціональних і міжконфесійних конфліктів, блокування або захоплення окремих особливо важливих об'єктів або місцевостей, що загрожує безпеці громадян і порушує нормальну діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування;*
- 4) виникнення масових безпорядків, що супроводжуються насильством над громадянами, обмежують їх права і свободи;*
- 5) спроби захоплення державної влади чи зміни конституційного ладу України шляхом насильства;*
- 6) масового переходу державного кордону з території суміжних держав;*

7) необхідності відновлення конституційного правопорядку і діяльності органів державної влади.

Порядок введення надзвичайного стану .

Надзвичайний стан в Україні або в окремих її місцевостях вводиться Указом Президента України, який підлягає затвердженню Верховною Радою України протягом двох днів з моменту звернення Президента України.

В Указі Президента України про введення надзвичайного стану зазначаються:

1) обґрунтування необхідності введення надзвичайного стану відповідно до цього Закону;

2) межі території, на якій вводиться надзвичайний стан;

3) час, з якого вводиться надзвичайний стан, і строк, на який він вводиться;

4) перелік і межі надзвичайних заходів, вичерпний перелік конституційних прав і свобод людини і громадянина, які тимчасово обмежуються у зв'язку з введенням надзвичайного стану, а також перелік тимчасових обмежень прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень;

5) органи державної влади, органи військового командування та органи місцевого самоврядування, яким доручається здійснення заходів надзвичайного стану, та межі їх додаткових повноважень;

Строк дії надзвичайного стану

Надзвичайний стан в Україні може бути введено на строк не більш як 30 діб і не більш як 60 діб в окремих її місцевостях.

Уразі необхідності надзвичайний стан може бути продовжений Президентом України, але не більш як на 30 діб. Указ Президента України про продовження дії надзвичайного стану набирає чинності після його затвердження Верховною Радою України.

Діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування в умовах надзвичайного стану

Військове командування

Військовим командуванням, якому в межах, визначених цим Законом, надається право разом з органами місцевого самоврядування здійснювати заходи правового режиму надзвичайного стану, є:

Головний орган військового управління Національної гвардії України;

Служба безпеки України;

Військова служба правопорядку у Збройних Силах України.

У період надзвичайного стану не можуть бути відповідно припинені чи обмежені повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, міністерств, інших центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також судів, органів прокуратури

України, органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування.

заходи правового режиму надзвичайного стану, що запроваджуються в умовах надзвичайного стану.

Указом Президента України про введення надзвичайного стану в інтересах національної безпеки та громадського порядку з метою запобігання заворушенням або кримінальним правопорушенням, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей на період надзвичайного стану можуть запроваджуватися такі заходи:

- 1) встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, а також обмеження свободи пересування по території, де вводиться надзвичайний стан;
- 2) обмеження руху транспортних засобів та їх огляд;
- 3) посилення охорони громадського порядку та об'єктів, що забезпечують життєдіяльність населення та народного господарства;
- 4) заборона проведення масових заходів, крім заходів, заборона на проведення яких встановлюється судом;
- 5) заборона страйків;
- 6) примусове відчуження або вилучення майна у юридичних і фізичних осіб.

Додаткові заходи режиму надзвичайного стану у зв'язку із надзвичайними ситуаціями техногенного або природного характеру

- тимчасова чи безповоротна евакуація.
- встановлення для юридичних осіб квартирної
- тимчасова заборона будівництва нових, розширення діючих підприємств та інших об'єктів-
- встановлення карантину -
- запровадження особливого порядку розподілення продуктів харчування і предметів першої необхідності;
- мобілізація та використання ресурсів підприємств, установ і організацій, незалежно від форми власності;
- зміна режиму роботи підприємств, установ, організацій усіх форм власності,
- усунення від роботи на період надзвичайного стану, в разі неналежного виконання своїх обов'язків, керівників державних підприємств, установ і організацій, праці.

Забороняється залучення неповнолітніх, а також вагітних жінок до робіт, які можуть негативно вплинути на стан їх здоров'я.

Додаткові заходи правового режиму надзвичайного стану у зв'язку з масовими порушеннями громадського порядку.

У разі введення надзвичайного стану з підстав, зазначених у пунктах 2-7 частини другої статті 4 цього Закону, додатково можуть здійснюватися такі заходи:

- запровадження комендантської години
 - перевірка документів у громадян,
 - заборона призовникам і військовозобов'язаним змінювати місце проживання
 - обмеження або тимчасова заборона продажу зброї, отруйних речовин
- тимчасове вилучення у громадян зареєстрованої вогнепальної і холодної зброї
- заборона виготовлення і розповсюдження інформаційних матеріалів, що можуть дестабілізувати обстановку;
 - регулювання роботи цивільних теле- та радіоцентрів,
 - особливі правила користування зв'язком та передачі інформації через комп'ютерні мережі;
 - порушення у порядку, визначеному Конституцією і законами України, питання про заборону діяльності політичних партій, громадських організацій в інтересах національної безпеки та громадського порядку,

Неприпустимість використання правового режиму надзвичайного стану для захоплення влади та порушення прав і свобод громадян, прав та законних інтересів юридичних осіб.

Відшкодування збитків, завданих під час введення надзвичайного стану

Особам, які постраждали від надзвичайних ситуацій, в тому числі при проведенні аварійно-рятувальних робіт, відшкодовуються заподіяні матеріальні збитки та надається інша необхідна допомога на умовах і в порядку, встановленому законом.

Що таке комендантська година

Законом передбачається, що за умов надзвичайного стану встановлюється особливий режим в'їзду та виїзду, а також обмеження свободи пересування.

Короткий висновок

Правосуддя на території, де введено надзвичайний стан, здійснюється лише судами, створеними відповідно до Конституції України. Введення будь-яких скорочених або прискорених форм судочинства забороняється.

Запитання для самоконтролю.

- 1) Дайте визначення надзвичайному стану ?
- 2) Мета введення надзвичайного стану ?
- 3) Порядок введення надзвичайного стану?
- 4) Строк дії та скасування надзвичайного стану?
- 5) Діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування в умовах надзвичайного стану?
- 6) Заходи правового режиму надзвичайного стану, що запроваджуються в умовах надзвичайного стану?
- 7) Що таке комендантська година?

2 – завдання. Основні заходи щодо запобігання можливого терористичного акту.

2.1. Вимоги Закону України «Про боротьбу з тероризмом».

Організація боротьби з тероризмом в Україні та забезпечення її необхідними силами, засобами і ресурсами здійснюються Кабінетом Міністрів України у межах його компетенції.

Суб'єктами, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом у межах своєї компетенції, є:

- Служба безпеки України, яка є головним органом у загальнодержавній системі боротьби з терористичною діяльністю;

- Міністерство внутрішніх справ України;

- Міністерство оборони України;

- центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері цивільного захисту;

- центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері захисту державного кордону;

- центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань;

- Управління державної охорони України.

Координацію діяльності суб'єктів, які залучаються до боротьби з тероризмом, здійснює Антитерористичний центр при Службі безпеки України.

Законні вимоги учасників антитерористичної операції є обов'язковими для громадян і посадових осіб.

У районі проведення антитерористичної операції на час її проведення може бути встановлено спеціальний порядок, зокрема організовано патрульну охоронну службу та виставлено оточення. У районі проведення антитерористичної операції можуть вводитися тимчасово обмеження прав і свобод громадян. З метою захисту громадян, держави і суспільства від терористичних загроз у районі проведення довготривалої антитерористичної операції, як виняток, з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом, може здійснюватися превентивне затримання осіб, причетних до терористичної діяльності, на строк понад 72 години, але не більше ніж на 30 діб.

Дії в умовах загрози терористичного акту.

Отримавши інформацію по телефону щодо анонімного замінування

будівлі (об'єкта з масовим перебуванням людей), рекомендується:

- не класти передчасно слухавку;

- уважно вислухати і з'ясувати вимоги та інформацію про характер погрози щодо вчинення теракту й по можливості записати вимоги;

- спробувати під час розмови встановити інформацію про особу (стать, вік, особливості мови тощо);
- після завершення розмови зателефонувати до правоохоронних органів за номером 102;
- обмежити коло осіб, які знають про погрозу вчинення теракту.

Отримавши інформацію поштою, рекомендується:

- поводитися максимально обережно з поштовим посланням;
- обов'язково його зберігати з усіма матеріалами (лист із текстом, будь-які вкладення, конверт і обгортку тощо);
- не зшивати, не склеювати, не робити написи, не підкреслювати або обводити окремі місця;
- повідомити в правоохоронні органи за номером 102 та передати їм надіслані поштою матеріали;
- обмежити коло осіб, які знають про погрозу й передачу матеріалів у правоохоронні органи.

Отримавши інформацію про евакуацію (із квартири, установи, місця з масовим перебуванням людей), рекомендується:

- не панікувати, зберігати спокій;
- взяти із собою документи, гроші, цінності (у разі необхідності ліки);
- відключити всі електричні прилади;
- знеструмити квартиру та перекрити подачу води і газу до квартири;
- замкнути вхідні двері до квартири;
- перевірити сусідні квартири на наявність у них дітей, які на час проведення (оголошення) евакуації залишились без нагляду дорослих, та повідомити про це представників правоохоронних органів за номером 102 (аварійно-рятувальних служб за номерами 101 та 104);
- залишати будинок спокійно, не створюючи паніки, при цьому надавати допомогу літнім, важкохворим людям, жінкам і дітям.

Дії у разі виявлення підозрілих предметів, що можуть бути використані для вчинення теракту

У разі виявлення підозрілого предмета, схожого на вибуховий пристрій, рекомендується:

- негайно припинити роботи в місці (районі) його виявлення;
- поінформувати про нього інших осіб, які знаходяться поруч, у разі можливості забезпечити їх евакуацію з небезпечної території;
- не підходити, не торкатися та не пересувати його;
- знаходячись поблизу нього, утримуватися від куріння, використання засобів радіозв'язку, у тому числі й мобільного, не здійснювати самостійні дії;

по можливості забезпечити охорону виявленого підозрілого предмета, (за захисними спорудами чи предметами), ведучи спостереження на безпечній відстані, як зазначено нижче:

№ з/п	Тип вибухового пристрою дозрілої речі)	(Безпечна відстань)
1	Ручна граната	Не менш ніж 200 метрів
2	Тротилова шашка	Не менш ніж 50 метрів
3	Банка ємністю 0,33 літра	Не менш ніж 60 метрів
4	Валіза (кейс)	Не менш ніж 300 метрів
5	Дорожня валіза	Не менш ніж 400 метрів
6	Легковий автомобіль	Не менш ніж 600 метрів
7	Мікроавтобус	Не менш ніж 1000 метрів

Дії у разі виникнення надзвичайної ситуації або надзвичайної події на об'єктах, у тому числі тієї, що виникла внаслідок теракту

У громадському транспорті (автобусі, тролейбусі, трамваї, маршрутному таксі) рекомендується:

- негайно вийти із салону транспорту через вхідні (вихідні) двері, у разі неможливості відкрити двері залишити салон через аварійні виходи (вибити скло та очистити рами вікон від його уламків);
- під час евакуації з транспорту зберігати спокій, надавати допомогу пасажирам із дітьми, жінкам, літнім людям, інвалідам;
- зателефонувати до правоохоронних органів за номером 102, вказавши місце (адресу, район) надзвичайної ситуації (події);

- після виходу з епіцентру події залишатися у безпечному місці для отримання домедичної та екстреної медичної допомоги (у разі необхідності) та надання інформації працівникам правоохоронних органів щодо ймовірних причин теракту;
- по можливості та у разі наявності фото-, відеозасобів здійснити фото та відеофіксацію місця події;
- по можливості та наявності необхідних знань і навичок надати домедичну допомогу постраждалим.

Дії у разі захоплення в заручники (в транспорті, будівлі).

- своїми діями не провокувати терористів на насильницькі дії (уникати різких рухів, шуму тощо);
- не чинити опір озброєним терористам, що може призвести до численних людських жертв, не дивитися їм в очі, якщо вимагають віддати особисті речі – негайно віддати;
- у разі необхідності виконувати вимоги злочинців, не допускати паніки;
- не піддаватися на провокаційні дії терористів;
- бути уважними, запам'ятати прикмети злочинців (риси їх обличчя, одяг, імена, ключки, можливі шрами і татуювання, особливості мови і манери поведінки, тематику їх розмов);
- по можливості та у разі наявності фото-, відеозасобів здійснити приховану фото та відеофіксацію дій терористів;
- бути готовим до складнощів (відсутність свободи руху, їжі, води тощо);
- почувши стрільбу та вибухи (у разі штурму), негайно лягти на підлогу обличчям вниз, поклавши руки долонями на потилицю, і не рухатися;
- у жодному випадку не бігти назустріч співробітникам правоохоронних органів або від них, оскільки вони можуть прийняти вас за злочинця;
- по можливості триматися як можна далі від дверей та вікон.

Запитання для самоконтролю.

- 1) Назвіть суб'єкти, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом?
- 2) Завдання антитерористичного центру, оперативного штабу ?
- 3) Що визначає керівник оперативного штабу ?
- 4) Дії в умовах загрози терористичного акту?
- 5) Дії у разі виявлення підозрілих предметів, що можуть бути використані для вчинення теракту?
- 6) Дії у разі захоплення в заручники?

3-завдання. Зміст заходів правового режиму воєнного стану

Визначення воєнного стану

Воєнний стан - це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень.

Військове командування

Військовим командуванням, якому згідно з цим Законом надається право разом з органами виконавчої влади, військовими адміністраціями, Радою міністрів Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування запроваджувати та здійснювати заходи правового режиму воєнного стану, є: Генеральний штаб Збройних Сил України, Об'єднаний оперативний штаб Збройних Сил України, командування видів Збройних Сил України, командування Сил спеціальних операцій Збройних Сил України, командування Десантно-штурмових військ Збройних Сил України, управління оперативних командувань, командування з'єднань та військових частин Збройних Сил України; органи управління інших утворених відповідно до законів України військових формувань.

Військові адміністрації

На територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадського порядку та безпеки, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян можуть утворюватися тимчасові державні органи - військові адміністрації

Військові адміністрації населених пунктів формуються з військовослужбовців військових формувань, утворених відповідно до законів України, осіб рядового і начальницького складу правоохоронних органів, служби цивільного захисту, які відряджаються до них у встановленому законодавством порядку для виконання завдань в інтересах оборони держави та її безпеки із залишенням на військовій службі, службі в правоохоронних органах, органах та підрозділах цивільного захисту без виключення зі списків особового складу, а також працівників, які уклали з Генеральним штабом Збройних Сил України трудовий договір.

У разі утворення районних, обласних військових адміністрацій у день набрання чинності актом Президента України про їх утворення припиняються повноваження відповідних районних, обласних військово-цивільних адміністрацій.

Порядок введення воєнного стану

Указ Президента України про введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях, затверджений Верховною Радою України, офіційно оприлюднюється разом із законом щодо затвердження такого указу Президента України та набирає чинності одночасно з набранням чинності таким законом.

В указі Президента України про введення воєнного стану зазначаються:

- 1) обґрунтування необхідності введення воєнного стану;**
- 2) межі території, на якій вводиться воєнний стан, час введення і строк, на який він вводиться;**
- 3) завдання військового командування, військових адміністрацій, органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо запровадження і здійснення заходів правового режиму воєнного стану;**
- 4) завдання суб'єктам забезпечення цивільного захисту щодо приведення єдиної державної системи цивільного захисту, її функціональних та територіальних підсистем у готовність до виконання завдань за призначенням в особливий період;**
- 5) вичерпний перелік конституційних прав і свобод людини і громадянина, які тимчасово обмежуються у зв'язку з введенням воєнного стану із зазначенням строку дії цих обмежень, а також тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень;**
- б) інші питання, що впливають із цього Закону**

Заходи правового режиму воєнного стану

В Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан, військове командування разом із військовими адміністраціями (у разі їх утворення) можуть самостійно або із залученням органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування запроваджувати та здійснювати в межах тимчасових обмежень конституційних прав і свобод людини і громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, передбачених указом Президента України про введення воєнного стану, такі заходи правового режиму воєнного стану:

- встановлювати посилену охорону
- запроваджувати трудову повинність
- використовувати потужності та трудові ресурси
- примусово відчужувати майно,
- запроваджувати комендантську годину (встановлювати особливий режим в'їзду і виїзду,

- перевіряти документи у осіб,
- забороняти проведення мирних зборів, мітингів,
- заборону діяльності політичних партій, громадських об'єднань, ітш.

**Дії у разі перебування в районі проведення бойових дій
(антитерористичної операції).**

- зайняти приміщення, які розташовані подалі від вікон, балконів (коридор, ванна кімната тощо), та лягти на підлогу. Якщо будинок панельний, по можливості зробіть спробу його покинути;
- ні в якому разі не підходити до вікон та не спостерігати за подіями на вулиці, не вибігати на вулицю;
- після завершення обстрілів негайно переміститися у сховище або підвальне приміщення будинку.

У разі перебування на вулиці (місцевості) рекомендується:

- негайно лягти на землю, по можливості у найбільш заглиблені місця (канави, ями, ритвини тощо), прикрити голову якимись речами або, на крайній випадок, руками;
- укриття вибирати на відстані як можна далі від будівель;

У міському транспорті

У випадку, якщо обстріл застав вас у маршрутці, тролейбусі, трамваї – варто негайно залишити транспорт, відбігти від дороги у напрямку «від будинків та споруд» й залягти на землю.

Не підходять для укриття:

- під'їзди будь-яких будов, навіть невеликі прибудові споруди. Від багатопверхових/багатоквартирних будинків взагалі відбігти хоча б на метрів 30-50;
- місця під різною технікою (скажімо, під вантажівкою чи автобусом);
- звичайні ЖЕКівські підвали будинків. Вони абсолютно не пристосовані для укриття під час авіа налетів чи ракетно-гарматних обстрілів (мова йде про слабкі перекриття, відсутність запасних виходів, вентиляції, тощо...).

Можна сховатися в наступних місцях:

- у спеціально облаштованих сховищах. Від звичайного ЖЕКівського підвалу справжнє сховище відрізняється товстим надійним перекриттям над головою, системою вентиляції і наявністю двох (чи більше) виходів на поверхню;
- у підземному переході;
- в метро (ідеально підходить);
- у будь-якій канаві, траншеї, ямі;
 - у широкій трубі водостоку під дорогою (не варто лізти надто глибоко, максимум на 3 - 4 метри);
- уздовж високого бордюру чи фундаменту паркану;

- у досить глибокому підвалі під капітальними будинками старої побудови (бажано щоб він мав 2 виходи);
- у підземному овочесховищі, силосній ямі, тощо;
- в оглядовій ямі відкритого гаража чи СТО;
- в каналізаційних люках поруч з вашим будинком (важливо щоб це була саме каналізація, а не газова магістраль);
- в ямах «воронках», що залишилися від попередніх обстрілів.

Запитання для самоконтролю.

- 1) Дайте визначення воєнного стану ?
- 2) Мета введення воєнного стану ?
- 3) Порядок введення воєнного стану?
- 4) Строк дії та скасування воєнного стану?
- 5) Діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування в умовах надзвичайного стану?
- 6) Заходи правового режиму воєнного стану, що запроваджуються в умовах воєнного стану?
- 7) Дії у разі перебування в районі проведення бойових дій (антитерористичної операції).?
- 8) Де можна сховатися під час обстрілу а що не підходять для укриття?
- 9) Організація протидії негативному інформаційно – психологічному впливу?

Завершальна частина.

Завдяки умілим та чітким діям під час виникнення надзвичайних ситуацій можна запобігти зайвим людським жертвам і втратам та надати можливість правоохоронним органам і спеціальним аварійно-рятувальним службам і підрозділам виконувати в межах компетенції завдання щодо недопущення, запобігання та оперативного реагування на надзвичайні ситуації, у тому числі ті, що виникли внаслідок терористичної діяльності

Викладач

М.В.Осипчук.

« ____ » _____ 20__ р.

Для нотаток

